

Meghalt Horváth György

Hétfőn hajnalban 74 éves korában meghalt Horváth György, a párt és a munkásmozgalom régi szegedi harcosa. Már mint asztalossegéd szervezett ifjúmunkás volt, a munkásmozgalomban 1918-tól, a pártban 1927-től tevékenykedett. Miután a húszas évek elején gyakran munkanélküli volt, saját műhelyt nyitott, s magánkisiparosként dolgozott haláláig. A mozgalomtól sohasem szakadt el, a felszabadulás előtt mindig a szervezett famunkásokkal dolgozott együtt, 1945 után a KIOSZ munkájában vett részt. Munkássága elismerésül 1958-ban és 1964-ben a Könyv- és Ipar Kiváló Dolgozója lett, 1968-ban pedig megkapta a Szocialista Hazáért Erdemrendet. Temetése ma, 14-én délután 3 órakor lesz a Dugonics-temetőben.

Az MSZMP Szeged városi bizottsága

Öregek védelmében

Az idős emberek védelmében fogott tollat két olvasónk is. Az öregek nem állják már úgy a csatát, mint a fiatalabbak, könnyebben pórul járnak, könnyebb kibánni is velük. Nem lehet véletlen, hogy éppen egy 82 éves néni esett át azon az üvegezeten üvegajtón az Odessa 12. épület C lépcsőházában, melyről Bánkúti Szilveszter ír. A néni ott lakik, ahol ő, a 19-es épületben, s akkor járt így, amikor szomszédolni indult. Nem vette észre, hogy csak az üveg hiányzik, azt hitte, nyitva az ajtó. Pedig egyesek szerint már ősz óta vakon tántog, akkor verték ki a gyerekek.

Olvasóinkkal együtt kérdezzük: az ilyen, csaknem nagyon súlyos következménnyel járó hanyagságoknak soha sincs felelőse?

A másik eset: a dorozsmai

Írják, s közben dobognak. Erre a hétre, úgy látszik, meglehetősen sok bosszúság gyűlt össze. Hogy igazuk van, nincs-e, könnyű eldönteni, lehet, egy-egy apróságban, részletben tévedtek, de ami mondani valójuk lényegét illeti, ahhoz sajnós kétség nem férhet.

Jót vagy semmit

villamosra a Marx téren a rókusai templom felé akart felszállni egy idős néni. Egy megálló odáig. A lába már a lépcsőn volt, amikor a villamos elindult. Úgy kapták el, különben elesett volna. Amikor visszajövet azután felszálltak a villamosra, a vezető kijelentette, hogy őt ugyan nem érdekli a dolog, abban a megállóban arrafelé felszállni tilos.

Olvasóinkkal együtt kérdezzük: ha ez igaz, miért nem írják ki, s ha igaz is, nem lehetne inkább embereséges szóval figyelmeztetni addig is a „megtévedő” utasokat?

Nem tanácsolom, hogy megkérdezzék Lengyel Lajosné (Szöreg, Szív utca 8.) vagy Jójárt Istvántól (Csallóközi utca 23/a), hogy jó volt-e a tévé karácsonyi és szilveszteri műsora... Lengyeléké december 15-én romlott el, s bár a szerelők kint jártak nála, még tán ma sem működik. Január 12-én ugyan mutattak neki egy olyan alkatrészt a szervízben, amely készülékében állítólag elromlott, de attól még nem működik.

Jójárt István december 11-én vásárolta Inter Favoritját, s szerencsétlenségére már két nap múlva elromlott. Azt még csak meg lehet érteni, hogy megkivánták tőle, szállítsa a járható úthoz minél közelebb, de azt már nem, hogy a szerelő a megbeszéltnél sokkal később jött ki, amikor a készüléket már visszavitték a lakásba. A szerelő 10 perc alatt megállapította, hogy helyszínen nem lehet megjavítani, be kell vinni a szervízbe. Csak éppen senki sem jött érte.

Tanácsunk tehát: ne csak a másorról, a tévéről és a Gelkáról se tegyünk említést előttük!

Sok a panasz a gázra. Hogy ezt hányadszor írjuk le, komputerral is nehéz lenne kiszámolni... Csányi Ferenc (Madách utca 9/b) nemcsak a változó nyomásra, hanem a gáz szennyezettségére is panaszkodik. NDK gyártmányú konvektorának és hőszűrőjének finom szabályozószervezete van, s ezért a fűcsap előtt szűrőbetéttel látták el mindegyiket. Nem győzi tisztítani őket, olyan hamar elszennyeződnek.

A jó öreg cserépkályha dicséretét zengi akaratlanul is Kovács Antal Dugonics utcái olvasónk. Súlyos ezrekért vezette be a gázt lakásába, hogy születendő gyermekének meleg szobája és meleg fürdője legyen. A gyerek már megvan, s van meleg szobája is — a nagymamánál, a cserépkályha közelében. Mert hiába hív szerelőket, otthon hideg van, a gáz nem ég.

Olvasóinkkal együtt kérdezzük: mikor lesz végre javulás?

Ünnepi kalács

Berta Sándor írja Domaszékről, hogy náluk a karácsonyi ünnep egy kis bosszúsággal kezdődött. A vegyesboltnál jegyeztettek elő kalácsot, várták is a mórakalmi sütőüzem gépkocsiját. Az autó meg is érkezett, de nagy meglepetésükre csak kenyéret hozott, kalácsot nem. A szállítók azt mondták, Röszkére vittek több kalácsot, annyit, hogy ott nem is akarták átvenni tőlük, de ők azért ott hagyták. Biztosan az volt a domaszéki bolté. Egy ember hanyagsága miatt kalács nélkül maradtak ünnepeken.

Jó lenne — írja tovább olvasónk —, ha olyan embert állítanának az elosztáshoz, aki tudja, hogy Domaszék és Röszke nem egy.

Talán éppen a sütőüzemet kell figyelmeztetni, hogy mennyire más a kenyér és más a kalács? Nagy szűgyen lenne, legfeljebb azt kellene szem előtt tartani, hogy a megrendelés kielégítése nem lehet szívesség dolga csupán.

Hinárítás — amúrokkal

A Velencei-tó amúrokkal való további betelepítéséről tárgyalt kedden Agárdon a velencei-tavi intéző bizottság mezőgazdasági bizottsága. A szakemberek megállapodtak abban, hogy 1970-75-ben 345 000 mázsa amúr betelepítésére

lenne szükség ahhoz, hogy tükörtiszta vízfelületet kapjanak. A halakat 30 dekás korokban telepítik be a tóba, s ezek másfél-két éven át irtanak a hinárt. Az első példányokat a tavasszal helyezik ki a tóba.

Erdemes-e pedagógusnak újítani?

A tudományok előreszáguldasával együtt nő az iskolákban elsajátítandó ismeretek köre. A tudnivalók gyors szaporodása azonban nem hozza meg automatikusan az oktatás új módszereit: mind alsó, mind felső „fokon” lényegében még ma is a szóbeli közlés dominál.

Ahhoz tehát, hogy tanítóink, tanáraink eredményesebben taníthassanak, új metodikákra van szükség. Olyan módszerekre, amelyek segítségével viszonylag gyorsan sok új ismeret adható át és dolgozható fel.

Az új módszerek kidolgozását elsősorban a gyakorló pedagógusoktól lehet várni, hiszen napról napra végzett munkájuk során ők fedezik fel az ismeretek átadásának legjobb útjait. Egy idő óta már nevük is van a legfrissebb módszerek kidolgozóinak: úgy hívják őket, hogy „újító pedagógusok”.

E tanító- és tanácsosport Csongrád megyei képviselői tegnap, kedden a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának Eszperantó utcai székházában tartották meg első tanácskozásukat. A Pedagógusok Szakszervezete Csongrád megyei Bizottsága által szervezett ankét résztvevőit dr. Nemes Rudolf docens, az Országos Pedagógiai Intézet munkatársa és dr. Sódár Mihály, a Csongrád megyei Tanács vb. művelődésügyi osztályának főelőadója tájékoztatta a pedagógus újítók eddigi munkájáról, a megoldásra váró feladatokról, majd maguk a meghívottak fejtették ki véleményüket.

Mind a referátumokból, mind a hozzászólásokból az derült ki, hogy a figyelemre méltó eredmények ellenére még meglehetősen gyermekipőben jár hazánkban ez a mozgalom. Evente országosan 250-300 iskolai újítás elfogadására kerül sor, Csongrád megyében pedig mindössze 15-16 az egy évre jutó újítások átlaga. Mindkét szám igen alacsony!

Ahhoz, hogy az eddiginél több és jobb ötlet szülessen, elsősorban a fennálló rendelkezéseken kell változtat-

ni. Jelenleg ugyanis azonos elbírálás alá esik a pedagógus-újító az üzemek, vállalatok újítóival; „találványaik” különleges jellege — az, hogy az embernevelést szolgálják — nincs méltányolva.

Ezt mutatja többek között az is, hogy rendkívül alacsony az újítási díjak, és az is, hogy az újításoknak igen hosszadalmas a szélesebb körű bevezetése. Sőt, nem egy esetben, a gyakorlati alkalmazás el is marad. (Figyelemre méltó megjegyzést tett ezzel kapcsolatban az egyik felszólaló. Közölte: az ő országosan elfogadott újítását azért nem készítették el a taneszközök értékesítő vállalat, mert — az új mechanizmus „jegyében” — átért a hűtőszekrények, televíziók jövedelmezőbb forgalmazására!)

Ugyancsak rossz még a bejelentett újítások aránya is! Nyolcvan százalékban a természettudományos tárgyak oktatására vonatkoznak, és csak alig húsz százalékuk igyekszik a humán tárgyak tanítását segíteni.

Csongrád megye újító pedagógusainak első tanácskozása ilyenformán igen eredményes volt. Az elhangzottakat — reméljük — hamarosan fontolóra veszik az illetékes országos szervek.

A. L.

Juhok faggyú nélkül

Csongrádban elsőnek a Pankotai Állami Gazdaság vásárolt külföldről faggyúmentes húsu juhokat továbbtenyésztésre. Az angol saffolk fajtából 55 anyajuhot és 25 tenyészkost hoztak be a Terimpex Kereskedelmi Vállalat közvetítésével. A törzsalomány kialakításával rátérhetnek a világpiacon keresett, izletes húsu vágójuhok tenyésztésére.

A tsz-melléküzemek vizsgálatáról

A megyei és a járási tanácsok mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályai országos szervek kivizsgálták, hogy a termelőszövetkezetek hogyan tartják be a melléküzemi tevékenységgel kapcsolatos elmúlt évi kormányhatározatot. A felmérések egyöntetűen azt igazolták, hogy a tsz-ek döntő többségében a melléküzemi tevékenység a rendeletet megelőző időben is helyes célt — az időszakosan felszabaduló munkaerő foglalkoztatását és a helyi erőforrások megfelelő hasznosítását — szolgálta. Ahol visszafelé találtak, ott utasítást adtak a hibák felszámolására és a normális kiegészítő tevékenység feltételeinek megteremtésére.

A vizsgálat szerint a legtöbb problémát az okozta, hogy a mezőgazdasági üzemek a telephelyüktől távol vállalkoztak munkára. A

legtöbb gazdaság az elmúlt hónapokban „hazahozta” ezeket a kirendeltségeket; a telephelyen törvényes keretek között és valóban a helyi erőre támaszkodva láttak munkához.

A megyei és járási tanácsok szervek továbbra is figyelemmel kísérik a tsz-ek melléküzemi tevékenységét. Az év első negyedében újabb összesítést készítenek majd arról, hogy a közös gazdaságok miképpen alkalmazkodtak a kormányhatározathoz. A vizsgálat kimutatta azt is, hogy az élelmiszeripari tevékenységgel kapcsolatban az üzemek bizonyos egészségügyi előírásokat nem tartották be. Az Egészségügyi Minisztérium segítségével munkahigiéniai felméréseket végeztek és ahol rendellenességet találtak, utasítást adtak az egészségügyi előírások érvényesítésére. (MTI)

Cukorrekord

Békés megye két cukorgyára — a mezőhegyesi és a sarkadi — befejezte a répfeldolgozást. Mindkét üzem rekord idényt zárt: több mint 63 ezer vagon répből — bár a kedvezőtlen időjárás miatt a népa cukortartalma alacsonyabb volt mint a korábbi években —

együttesen 75 240 tonna cukorot készítettek. A Körös-völgy mezőgazdasági üzeimei és háztáji gazdaságai csupán nyers- és szárazszelétből több mint negyedmillió tonna cukorgyári mellékterméket kaptak vissza takarmányozási célokra.

A brigád segítségére

Aki Győrfi Antalék Köztársaság téri lakásába belép, minden gyermek-holmiból nyolcat talál. Nyolc gyerek van, 3 évestől 13 évesig. A nagyobbik már elmondhatja magáról, hogy első keresetét hazaadta. Büszkén tette az asztalra a százast: ezt ő kereste két hét alatt.

Nyolc cipő talpa kopik, nyolc nadrág szakad, nyolc gyerek kér naponta enni. S hol fér el ennyi gyerek a szülőkkel?

— Szeptember óta lakunk Szegeden — mondja Győrfi Antalné —, a ház az anyósomé. Ó hívott magához bennünket, mert a mi tapolcai lakásunk egészségtelen, vizes volt.

De a lakók névsora még nem teljes, ott él az egy szobában és konyhában az idős Győrfiné lánya és fia is. Hogy több fekhely férjen a szobában, a kályhát is kitették, azóta a konyhából engedik be a meleget.

A nyolc gyerekkel nyolcféle öröm, nyolcféle gond jár. Nőnek. Rövidülnek a nadrágok, a családfő fizetését és a családi pótlékot nehéz beosztani. Az anya sem tud elmozdulni a gyerekek mellől, hogy munkát vállalhasson.

Az ilyen nagy családot gyakran éri meglepetés. Kellemetlen is, kellemes is.

— Ősszel már a gyermekek téli ruháinak beszerzéséről terveztünk a férjemmel, hiába, nagyon meg kell nézni minden fillér helyét. Egy este ismeretlen asszonyok kopogtattak az ajtón, ruhákat hoztak a gyerekeknek. Nagyon meglepődünk, hogy idegenek így törődnek velünk.

Azóta többször is jártak nálunk, mindig hoztak valamit a gyerekeknek. Soha annyi édesség nem került a karácsonyfára, mint karácsonykor. Eddig a játék a ritka ajándékok közé tartozott nálunk. Most az is kínálta magát a gyerekeknek: maci, játékauto, baba. Mindez egy szocialista brigád jóvoltából.

A szocialista brigád egyik tagja Kakuszi Józsefné.

— Győrfi Antalékát régebben ismerem, közelükben lakik a rokonságom. Tőlük tudom, hogy a családban csak egy kereső van, a brigádnak javasoltam: segítsük ezt a családot. Mi, tizenketten, a szegedi nagyállomáson dolgozunk, ott takarítunk. A fizetésünk nem sok, de mindannyian anyák vagyunk, sőt még nagymama is van közöttünk, tudjuk mit jelent ha a gyerek arca felderül. Nekem három családom van. Egy éve alakult a szocialista brigád, ez az első ilyen vállalkásunk.

Közhelynek számít az a mondat, hogy ajándékozni öröm. Ez a tizenkét asszony már érezte ezt az örömet — őszintén. Karácsonykor könyvezzve távoztak a megajándékozott gyerekek köréből. A szülők is azt mondják, hogy rég volt ennyi vidámság náluk.

Anyák, nagymamák jegyezték be a brigádnaplóba azt a vállalkásukat, hogy Győrfi Antalék gyerekeit segíteni fogják. A naplóba majdan az is bekerül: „a vállalkásunkat teljesítettük”. Hivatalos és keveset mond ez a két szó. Azt az önzetlen törődést, segítséget, amit a brigád asszonyai megmutatnak, aligha lehet ezekkel a szavakkal precízen megfogalmazni.

Politzer Tamás

Szeged szobrai

A család

(146.) Terrakottából alkotta meg A család című művét Tápai Antal; a háromfigurás dombormű a Hajnócska utca 33. számú házon látható.

SZERDA,
1970. JANUÁR 14.

DEL MAGYARORSZÁG 5